

[Gustav Pedersen.]

Økonomi nu engang ligger. Det er derfor ikke alene de saakaldte Værnemagere, der har Interesse i denne Forbindelse — „Værnemagere“ er et forholdsvis elastisk Begreb, Værnemagere i økonomisk Henseende er jo baade de, der arbejdede direkte eller indirekte for Besættelsesmagten, og de, der tjente mange Penge gennem de Midler, der kom fra Besættelsesmagten, selv om der gik et Led eller to mellem den Finansiering, som Besættelsesmagten foretog, og det Sted, hvor Pengene til sidst endte —, men ogsaa de, der tjente urimeligt, uanset at de i øvrigt slet ikke havde med Værnemagtsforhold at gøre; det vil i første Række sige de Grupper af Forretningsfolk, der uanset Priskontrollen skaffede sig en ekstra Indtægt gennem deres Herredømme over Varebeholdningen.

Det er hele denne uberettigede eller urimelige Opsamling af Formue, som er et Problem, vi maa tage Stilling til, og der maa foretages en Sanering paa dette Omraade, inden vi kan sige, at vi har foretaget en økonomisk Udrensning. Men inden en saadan Sanering kan paabegyndes, maa vi selvfølgelig have at vide, hvor de opsamlede Midler findes, og det er langt vanskeligere, end det er at finde de Forbrydere, der under en eller anden Form gik mod deres Forpligtelser som Landsmænd i deres personlige Forhold til Besættelsesmagten. Med den Fart, der har været i Seddelstrømmen i de fem Aar, Besættelsen har været, er det uhyre svært at faa foretaget en saadan Opgørelse.

Der har, paa samme Maade som der var Utaalmodighed med Hensyn til den nye Straffelov, ogsaa været en Del Utaalmodighed med Hensyn til den økonomiske Sanering, og der er maaske ikke noget mærkeligt i det. Folk, som ikke til daglig beskæftiger sig med den tekniske Side af disse Spørgsmaal, synes vel i mange Tilfælde, at de kunde løses langt hurtigere. Jeg er imidlertid tilbøjelig til at tro, at hvis de, der har været utaalmodige, vil læse det foreliggende Lovforslag igennem med blot nogen Omhu eller læse den højtærede Finansministers Forelæggelsestale igennem, vil de erkende, at der er adskillige Spørgsmaal, der skal undersøges, inden et Lovforslag som det foreliggende kan fremsættes. Der har været mange Undersøgelser at foretage, og der har skullet forhandles til mange Sider, for at man kunde være sikker paa, at det Net, der skal spændes ud, ikke er saa løst, at der siver alt for meget igennem.

Jeg tror, at jeg har Lov til at sige, at

det Forslag, der ligger her, viser, at der hverken fra Regeringen i al Almindelighed eller fra Finansministeren i Særdeleshed eller de Organer, der har skullet støtte Finansministeren, har været udvist Antydning af Smøleri. Det er efter min Opfattelse et særdeles grundigt forberedt Lovforslag. Der er gaaet saa mange Undersøgelser forud, og der er foretaget saa meget, at det er berettiget at hævde, at det er nogenlunde det, det er menneskeligt muligt at føre igennem i Retning af en virkelig Opgørelse. Jeg tror ogsaa, jeg har Lov til at sige, at der heller ikke fra Rigsdagens Side vil blive smølet med dette Lovforslag, lige saa lidt som der paa noget Tidspunkt, efter at Besættelsen er ophørt, har været Smøleri i Rigsdagens Arbejde.

Det, der skal laves ved Hjælp af Forslaget, er i Virkeligheden en Generalstatus for samtlige private Formuer i dette Land, og hvis den skal udarbejdes saadan, at man er sikker paa, at den er saa rigtig, som en saadan Status kan blive, maa der selvfølgelig træffes meget vidtgaende Bestemmelser. Det kan diskuteres, om man skulde være gaaet saa rationelt til Værks, at man foretog en almindelig Ligning, det vil sige indkaldte Opgørelser fra samtlige Landets Skatteborgere. I første Omgang kunde det være nærliggende at synes, at det var det eneste rationelle. Imidlertid er det berettiget at hævde, at der er en ret omfattende Gruppe af ubemidlede Mennesker, hvis Indtægter man omtrent til 100 pCt. har kunnet konstatere i de forløbne Aar, og for hvem der derfor ikke vil være nogen særlig Grund til ved denne Lejlighed at foretage en ekstra Ligning. Det gælder alle dem, hvis Indtægt opgives andetstedsfra, det vil sige Lønarbejdere, Funktionærer og Tjenestemænd, Alders- og Invalidere nydere, Pensionister o. s. v. For saa vidt som disse Grupper ikke har Formue, skulde der altsaa ikke være nogen Grund til ved denne Lejlighed at foretage en ekstra Behandling af deres skattemæssige Forhold. Det kan selvfølgelig tænkes, at der inden for disse Kredse er Formuer, som ikke har været opgivet, men som bør opgives ogsaa i den Forbindelse. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis der skulde findes Folk i disse Kredse, som undlader at opgive, vil de Kontrolforanstaltninger, som hjemles i Lovforslagets Paragraffer, være tilstrækkelige til at finde dem frem.

Fra Pligten til at indgive denne Kontrolanmeldelse er altsaa en ikke ringe Del af Landets Skatteborgere undtaget. Til Gengæld har man øget Arterne af de Akti-